

PATRIZIA CATTANEO

Svätá Rafka

KVET LIBANONU

Svätá Rafka

KVET LIBANONU

PATRIZIA CATTANEO

Svätá Rafka

KVET LIBANONU

© 2012 Edizioni San Paolo s. r. l.

Piazza Soncino 5 – 20092 Cinisello Balsamo (Milano) – ITALIA

www.edizionisanpaolo.it

Z talianskeho originálu:

La terra che guarisce. Santa Rafqa monaca libanese maronita

Vydal: © Zachej.sk, 2021

Preklad: © Hana Csontosová

© Martin Csontos

Grafika: © Bookwork.sk

Jazyková korektúra: Adriana Reguliová

Nihil obstat: prof. ThDr. Cyril Hišem, PhD.

Imprimatur: Mons. Bernard Bober, arcibiskup metropolitá,

ABÚ Košice – prot. č. 753/21, 17. 8. 2021

Biblické citáty sú uvedené podľa oficiálneho katolíckeho prekladu Svätého písma (SSV, 2016).

ISBN: 978-80-8211-401-3

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovať v žiadnej podobe ani žiadnym spôsobom (elektronicky, mechanicky, fotokópiami ani iným spôsobom) bez súhlasu vlastníka autorských práv.

Predslov

NA CESTE HĽADANIA BOHA

Svätá Rafka nás svojím príkladom povzbudzuje k ustavičnému hľadaniu Boha. „Pátranie po Bohu“ je neraz krivolakou cestou, na ktorej sa striedajú úseky zaliate svetlom s kilometrami ponorenými v temnote. Nad touto cestou však bedlí prívetivý a nežný pohľad Otca, ktorý čaká len na to, aby nás mohol prijať do svojho milosrdného, vždy otvoreného náručia. Počas nášho putovania nám nebeský Otec rozsieva popri ceste znamenia svojej prítomnosti, pričom však rešpektuje našu slobodu. Hoci sa nám už „ukázal“ prostredníctvom vtelenia, naďalej zostáva ukrytý, aby sme ho mohli neprestajne hľadať na všetkých úsekoch svojej životnej cesty.

Svätá Rafka sa vydala na cestu po stopách Boha a našla ho v tajomstve kríža, ktorý vedome a dobrovoľne prijala a do hĺbky prežívala.

Rafkin život bol naplnený apoštolátom, ktorý spočíval v nachádzaní odrazu Božej tváre v každom človeku, a kontempláciou, ktorú prežívala tvárou v tvár Bohu. Jej životná cesta sa v podstate nijako zásadne nelíšila od cesty, ku ktorej je povolaný akýkoľvek veriaci človek – hľadať a nachádzať Boha v každej situácii. Boh totiž skutočne existuje a prihovára sa nám, ale je na nás, aby sme zachytili jeho hlas a nasledovali jeho vnuknutia v poslušnosti Du-

chu Svätému, ktorého sme prijali pri krste. Platí pritom, že privilegovanou cestou k tomu, aby sme sa stali skutočnými kresťanmi, je radostné prijatie kríža.

Svätú Rafku poháňala jediná túžba – milovať Boha nadovšetko bezvýhradnou láskou. Vytrvalo sa modlila aj napriek mnohým ťažkostiam v duchovnom živote, čo jej postupne umožnilo pochopiť, že jedinou cestou k tomuto cieľu je pokojne a radostne prijať kríž a nechať sa zdrviť jeho ťarchou. Prijatím kríža sa dôverne spojila so svojim milovaným Pánom, a tak bola schopná pomáhať blížnym. To bol dôvod, prečo svätá Rafka v deň sviatku Panny Márie Ružencovej bez váhania poprosila Boha o to, aby bola uznaná za hodnú verne a s láskou trpieť, a tak dokonale pochopiť logiku trpiaceho Krista.

Keď dostala túto milosť, ktorú Boh udeľuje svojim vyvoleným, zotrvala na tejto ceste a nikdy necúvla späť. Tak isto ako iná veľká svätica – Rita z Cascie –, aj ona nosila na svojom tele bolestné znaky Ježišovho utrpenia, čo jej umožňovalo zotrvávať v blízkosti Boha, sýtiť sa jeho láskou a opätovať mu ju.

Vo svetle tohto nového rozmeru, ktorý nadobudol jej duchovný život, je možné pochopiť niektoré inak ťažko pochopiteľné epizódy z jej života, napríklad Rafkinu tvrdohlavosť, s akou sa v deň sviatku Božieho tela odobrala do kostola, hoci bola celá ubolená a takmer vôbec sa nemohla hýbať. Napriek nesmiernym bolestiam sa vliekla do kostola, aby sa mohla pripojiť k ostatným spolusestrám, čo sa jej aj s mimoriadnou Božou pomocou podarilo. Vďaka tomu mohla ospevovať Božiu dobrotu, prijať požehnanie s Najsvätejšou sviatosťou a byť celkom blízko pri eucharistickom Ježišovi. Z tohto dôvodu svätý Ján Pavol II. na

konci medzinárodného eucharistického kongresu, ktorý sa konal v Ríme, vyzdvihol jej úctu k Eucharistii ako vzor eucharistickej adorácie.

Na stránkach tejto knihy sa autorke Patrizii Cattaneovej, ktorá je známa svojimi publikáciami o libanonských svätcoch, podarilo vystihnúť a vyzdvihnúť jedinečnú duchovnú skúsenosť svätej Rafky, ktorá predstavuje cenný podnet a povzbudenie k nasledovaniu Krista. Ústredným posolstvom knihy je fakt, že jediným spôsobom, ako naplniť toto povolanie, je hrdinsky a s láskou prijať kríž. Čitateľovi, ktorý sa neraz musí vyrovnávať s tajomstvom utrpenia a s telesnými i duchovnými skúškami, dá svätá Rafka odpoveď a tá mu môže pomôcť nájsť útechu v Bohu a záchranu svojej duše. Zároveň nám ponúka štedrý dar určený pre všetkých ľudí, ktorí sú (podľa rozprávania *Knihy Genezis*) utvorení zo zeme. Tým darom je útecha a záchrana prostredníctvom zeme z jej hrobu, pretože je to „zem, ktorá uzdravuje“.

P. ELIAS AL JAMHOURY OLM

postulátor a prokurátor Rádu libanonských maronitov

Rím 8. novembra 2011

Úvod

Z ÚCTY

Tento životopis svätej Rafky som napísala preto, že k nej prechovávam hlbokú úctu. Rozoberaniu témy utrpenia sa zvyčajne vyhýbam, pretože bolesť, najmä ak je skutočne neznesiteľná, vzbudzuje otázky, ktoré v nás vyvolávajú pocit zmätku a bezmocnosti. Je kameňom úrazu, tajomstvom, ktoré sa odvíja v čase, no jeho skrytý zmysel patrí do oblasti Nekonečna, kam nedokážeme preniknúť. Kľúč od tohto tajomstva vlastní len viera, ktorá umožňuje človeku prijať utrpenie, či dokonca zatúžiť po ňom tak, ako to dokázali niektorí svätí. Je to možné len v prípade, ak naň hľadáme ako na prostriedok spásy – svojej vlastnej i ostatných ľudí. Naša viera nás uisťuje o tom, že „tým, čo milujú Boha, všetko slúži na dobré“ (*Rim* 8, 28), dokonca aj kríž, pokiaľ sa prežíva v jednote s trpiacim Kristom. Definitívne to pochopíme až vtedy, keď uvidíme Boha z tváre do tváre a budeme poznávať tak, ako sme aj my poznaní (*porov. 1 Kor* 13, 12).

Je síce pravda, že hrdinské prijatie Kristovho kríža je jadrom Rafkinej spirituality, no nepredstavuje jediné poslanstvo, ktoré nám ponúka jej životný príbeh. Môže byť napríklad zaujímavé sledovať červenú niť jej neochvejnej dôvery v Boha, ktorá ju priviedla k tomu, že na cestu povolania ku kontemplatívnomu životu nastúpila o niečo

neskôr, než bolo v jej dobe zvyčajné, pričom všetky ľudské predpoklady hovorili proti tomuto kroku. Jej príklad sa stal inšpiráciou nielen pre trpiacich, ktorí v nej nachádzajú vzor hrdinského plnenia Božej vôle, ale aj pre tých, ktorí strácajú nádej, že raz naplnia svoje povolanie, pretože sa im nedarí nájsť svoje miesto v živote.

Na rozdiel od ostatných životopisov svätej Rafky, ktoré sú aktuálne k dispozícii, v tejto knihe budeme skúmať jej život a osobnosť ako vodidlo v procese rozlišovania povolania. Osobné povolanie totiž predstavuje jeden zo základných rozmerov ľudského života. Nenaplnené povolanie je ťaživým bremenom, životnou ranou, ktorá v človeku vyvoláva pocit prázdnoty a zlyhania, zmätku a sklamaní. Ak si niekto myslí, že ľudskému srdcu stačí len Boh, protirečí tým Svätému písmu, pretože to jasne učí, že keď človek chce rozvinúť možnosti ukryté vo svojej pozemskej existencii, potrebuje vstúpiť do spoločenstva so svojimi blízkymi. Celkom zreteľne sa to ukazuje na samom začiatku Biblie – Adam sa po svojom stvorení cítil osamelý, a to aj napriek tomu, že žil v raji a videl Boha z tváre do tváre. Stvoriteľ sa preto rozhodol, že mu dá „pomoc, ktorá mu bude rovnocenná“ (*Gn 2, 18*), a stvoril ženu. Nijaký človek teda nie je osamelý ostrov. Každá ľudská bytosť môže dosiahnuť skutočné šťastie, no pod podmienkou, že uskutocní odveký plán, ktorý s ňou má Božia múdrosť. Ak však zide zo správnej cesty, prípadne ju vôbec nenájde, bude ju ustavične prenasledovať pocit prázdnoty a nenaplnenia, jedným slovom, takýto človek nikdy skutočne nerozvinie svoje najhlbšie vlohy. Povolanie nie je samovoľne prebiehajúci proces – je potrebné hľadať ho, skúmať a preosievať ako zrnká zlata roztrúsené v koryte potoka. Človek

sa pritom nezaobíde bez pomoci skúseného duchovného sprievodcu.

Každé povolanie aj jeho naplnenie je Božím darom.

Niektorí ľudia dostanú tú milosť, že správny smer, ktorým sa má uberať ich život, rozpoznajú už v detstve a potom len jednoducho, bez väčšej námahy kráčajú po vytýčenej ceste. Sú však aj iné, komplikovanejšie typy povolání, plné pochybností a protirečení, ktorých napĺňanie je spojené s veľkou námahou. Niekedy sa stáva, že vo chvíľach, keď zdanlivo zomrela akákoľvek nádej, Boh prekvapujúcim spôsobom „rozdělí more“, ukáže cestu vedúcu po jeho dne a uskutoční povolanie, ktoré uviazlo v slepej uličke.

Poznám jednu rehoľnú sestru, ktorá pocítila povolanie k zasvätenému životu, keď mala len sedem rokov. Kongregácia, v ktorej žije teraz, vtedy ešte ani neexistovala. Keď bola založená, Pán zariadil veci tak, že sa s ňou stretla. Nebola v tom nijaká spleť ani boj protikladov. Ďalšia moja známa stretla ako dvadsaťročná prvú a jedinú lásku svojho života, spoločne si založili nábožnú početnú rodinu, a tak naplnila svoje povolanie do manželstva. Naproti tomu jej brat, ktorý má už päťdesiat rokov, svoju životnú cestu ešte nenašiel. Aké nevyspytateľné sú Božie cesty!

Boh dal niektorým svätým spoznať ich povolanie v istom momente, napríklad svätému apoštolovi Pavlovi, svätému Antonovi Pustovníkovi, svätému Augustínovi, svätému Františkovi z Assisi... V takýchto prípadoch človeka osloví nečakané, veľmi zreteľné volanie, ktoré okamžite poslúchne.

U iných svätých, napríklad u svätej Rafky, svätej Rity z Cascie, svätého farára z Arsú, svätého Luigiho Orioneho..., je to tak, že cesta ich povolania pozostáva z viace-